

УДК 336.1

Гудзовата О.О.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних наук

Львівського торговельно-економічного університету

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОГРАМУВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО СЕКТОРУ ДЕРЖАВИ

АНОТАЦІЯ

У статті вказано на актуальність, а також практичну значущість програмування функціонування грошово-кредитного сектору в системі фінансової безпеки держави. Визначена концептуальна структура системи фінансової безпеки держави як передумова уможливлення програмування її стану. Здійснено моделювання трьох сценаріїв розвитку грошово-кредитного сектору в системі фінансової безпеки держави. Узагальнені концептуальні висновки для державної політики програмування фінансової безпеки держави та впливу на неї параметрів функціонування грошово-кредитного сектору держави.

Ключові слова: грошово-кредитний сектор, фінансова безпека держави, програмування державної політики.

АННОТАЦИЯ

В статье указано на актуальность, а также практическую значимость программирования функционирования денежно-кредитного сектора в системе финансовой безопасности государства. Определена концептуальная структура системы финансовой безопасности государства как предпосылка программирования ее состояния. Осуществлено моделирование трех сценариев развития денежно-кредитного сектора в системе финансовой безопасности государства. Обобщены концептуальные выводы для государственной политики программирования финансовой безопасности государства и влияния на нее параметров функционирования денежно-кредитного сектора государства.

Ключевые слова: денежно-кредитный сектор, финансовая безопасность государства, программирование государственной политики.

ANNOTATION

The article describes the actuality, as well as the practical significance of the programming of the functioning of the monetary sector in the system of financial security of the state. The conceptual structure of the system of financial security of the state as a prerequisite for the programming of its state is determined. The simulation of three scenarios of the development of the monetary sector in the system of financial security of the state is carried out. Generalized conceptual conclusions for the state policy of programming of financial security of the state and the influence on it of the parameters of functioning of the monetary and credit sector of the state.

Key words: monetary sector, financial security of the state, programming of state policy.

Постановка проблеми. Політико-економічна криза 2014-2016 рр. наочно продемонструвала структурну вразливість економіки України та нестійкість її грошово-кредитної системи. Без усунення структурних диспропорцій розвитку грошового обігу і кредитних відносин імовірним сценарієм розвитку України стане подальше поглиблення дисбалансів фінансової системи, що слугуватиме платформою для нагромадження потенціалу фінансової дестабілізації у майбутніх періодах. Для виправлення цих структурних диспропорцій необхідно здійснити модернізацію фінансової системи, що неможливо без програмування

політики системного функціонування грошово-кредитного сектору.

Очевидно, що у зв'язку із складністю досліджуваної категорії виникають певні труднощі із використанням традиційних методів аналізу та програмування розвитку будь-якої системи, тому розв'язання поставленого завдання неможливе без застосування апарату теорії систем як одного з найефективніших інструментів дослідження складних систем. Фінансова безпека як система являє собою сукупність елементів, їхніх властивостей, взаємозв'язків і відносин, що становлять єдиний комплекс і функціонують відповідно до певних об'єктивних закономірностей, які проявляються в конкретних історичних умовах. Водночас ця система характеризується відносною відособленістю, особливою структурою і зв'язками із зовнішнім середовищем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам державного управління розвитком грошово-кредитного сектору держави, її фінансової системи та забезпечення безпосередньо фінансової безпеки досліджувалися у публікаціях вітчизняних і зарубіжних науковців: І. Алексеева, І. Бланка, З. Варналія, О. Василика, А. Гальчинського, В. Геєця, І. Лютого, С. Ревечука та ін. Проте сьогодні нерозробленими, але водночас актуальними є результати досліджень, де визначаються концептуально-прикладні засади державного програмування відповідних процесів, впровадження яких дозволило би значно підвищити ефективність державної фінансової політики.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є удосконалення методики програмування функціонування грошово-кредитного сектору в системі фінансової безпеки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансова безпека як множина взаємопов'язаних елементів характеризується такими системними характеристиками, як: 1) обов'язкова наявність упорядкованої сукупності складових елементів, функціонування яких визначається встановленими закономірностями, нормами та правилами; 2) сталий характер взаємозв'язків між складовими елементами, що виникають у процесі діяльності системи; 3) потоки ресурсів, інформації та енергії як всередині самої системи, так і в процесі її взаємодії із зовнішнім середовищем; 4) наявність чіткої ієрархічної структурної побудови з розподілом повноважень,

обов'язків, відповідальності та центрів контролю у процесі реалізації основних функцій системи; (5) здатність до саморозвитку та саморегуляції системи, що формують її самодостатність і незалежність у процесі суспільного обміну; (6) наявність у цілісної системи властивостей і характеристик, не властивих її окремим елементам [1, с. 24-25].

При цьому системність фінансової безпеки держави відображається у взаємодії суб'єктів та об'єктів з метою упорядкування останніх, збереження їх якісної визначеності та цілеспрямованого розвитку. Керована підсистема (об'єкти) та керуюча підсистема (суб'єкти) формують діалектичну взаємозумовленість усіх елементів і структурних рівнів досліджуваної системи, які перебувають у безперервній взаємодії. Водночас системоформуючими елементами є методи управління, механізми забезпечення, критерії, принципи та функції системи. Виходячи з такого розуміння системи фінансової безпеки, можна сформулювати її структурну модель (рис. 1).

Специфічними особливостями цієї моделі є стохастичний та ентропійний характер вхідних параметрів, багатокритеріальність цільової функції системи, наявність кількісних та якісних індикаторів, що ускладнює процедуру впровадження системи захисту. Зазначимо, що фінансова безпека держави є динамічною системою, яка характеризується здатністю адаптуватися до трансформаційних процесів зовнішнього та внутрішнього середовища, які чинять комплексну дію на функціонування системи через її входи.

Для країн із трансформаційною економікою характерною є слабкість адаптаційної, стійкої та цілісної системи фінансової безпеки держави, що зумовлено деструктивною дією внутрішніх вхідних параметрів, які визначають її ресурсно-функціональний потенціал, і зовнішніх чинників, які є слабкочерованими і прогнозованими. При цьому неможливо досягнути абсолютного стану захищеності системи та повністю знівелювати дестабілізуючий вплив вхідних параметрів, оскільки будь-які динамічні процеси функціонування, розвитку та поступальних змін неодмінно продукують дестабілізуючі впливи. Водночас це не є свідченням функціональної обмеженості чи неспроможності системи фінансової безпеки держави, а навпаки – чинником, який стимулює розроблення превентивних та захисних механізмів протистояння дестабілізуючому впливу вхідних параметрів [2, с. 39].

Запропонована структурна модель фінансової безпеки держави є необхідною умовою забезпечення функціонально-інституційної взаємодії елементів фінансової системи з метою координації та програмування політики системного функціонування грошово-кредитного сектору шляхом забезпечення збалансованості грошової маси, удосконалення параметрів функціонуван-

ня фінансово-кредитного сектору, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці, детінізації грошово-кредитного сектору, з одного боку, і досягнення на цій основі такого рівня фінансової безпеки, який би сприяв: ефективній реалізації національних фінансових інтересів на усіх рівнях фінансових відносин; захищеності системи, що базується на фінансових детермінантах безпечного розвитку; мінімізації ризиків та загроз; адекватності та достовірності процесу моделювання.

Варто зазначити, що побудова структурної моделі системи фінансової безпеки держави передбачає, по-перше, дослідження динаміки взаємодії системи із зовнішніми збуреними параметрами, по-друге, аналіз динаміки внутрішніх процесів, зокрема, взаємодію між функціональними елементами (підсистемами) у межах запропонованої системної структури. Саме тому виникає гостра необхідність дослідження вхідних параметрів системи, які посідають центральне місце в структурі дестабілізуючого середовища.

Додамо, що дестабілізуючі фактори системи фінансової безпеки (виклик, ризик, загроза, небезпека) пов'язані між собою, причому за ступенем ризику нанесення збитку національним інтересам держави найменший ризик становлять виклики, середній ризик криється у загрозах, а значний ризик виходить із небезпеки реалізації національних інтересів у фінансовій сфері. При цьому категорія «виклик», з одного боку, є сукупністю обставин не обов'язково дестабілізуючого характеру, але, безумовно, таких, що потребують реагування на них, з іншого боку, є орієнтиром реалізації цільових змін для забезпечення підтримки процесів сталого розвитку об'єкта. Ризик визначається як постійна ймовірність виникнення об'єктивної проблемної ситуації, за якої формуються передумови протидії реалізації національних інтересів у фінансовій сфері. При цьому у зв'язку із високим рівнем ентропії зовнішнього середовища ризик є характерним для всіх етапів життєвого циклу функціонування системи фінансової безпеки держави.

Значно вищий ступінь деструктивного впливу на систему фінансової безпеки чинить загроза, яка здатна частково або цілком порушити стан рівноваги системи фінансової безпеки, що суттєво перешкоджає програмуванню політики системного функціонування грошово-кредитного сектору. Також загрозу можна визначити як об'єктивно наявну, але не фатальну можливість нанесення шкоди державі. Водночас трансформація загрози в небезпеку ускладнює саморегуляцію системи фінансової безпеки, посилює її нестійкість та слабкочерованість, а також спричиняє вихід індикаторів розвитку грошово-кредитної сфери за межі нормативних або граничних значень.

Зауважимо, що загроза є одним із ключових параметрів дестабілізуючого середовища, оскільки для системи забезпечення фінансової безпеки важливу роль відіграють не самі індикатори, а їх граничні значення. Тобто величи-

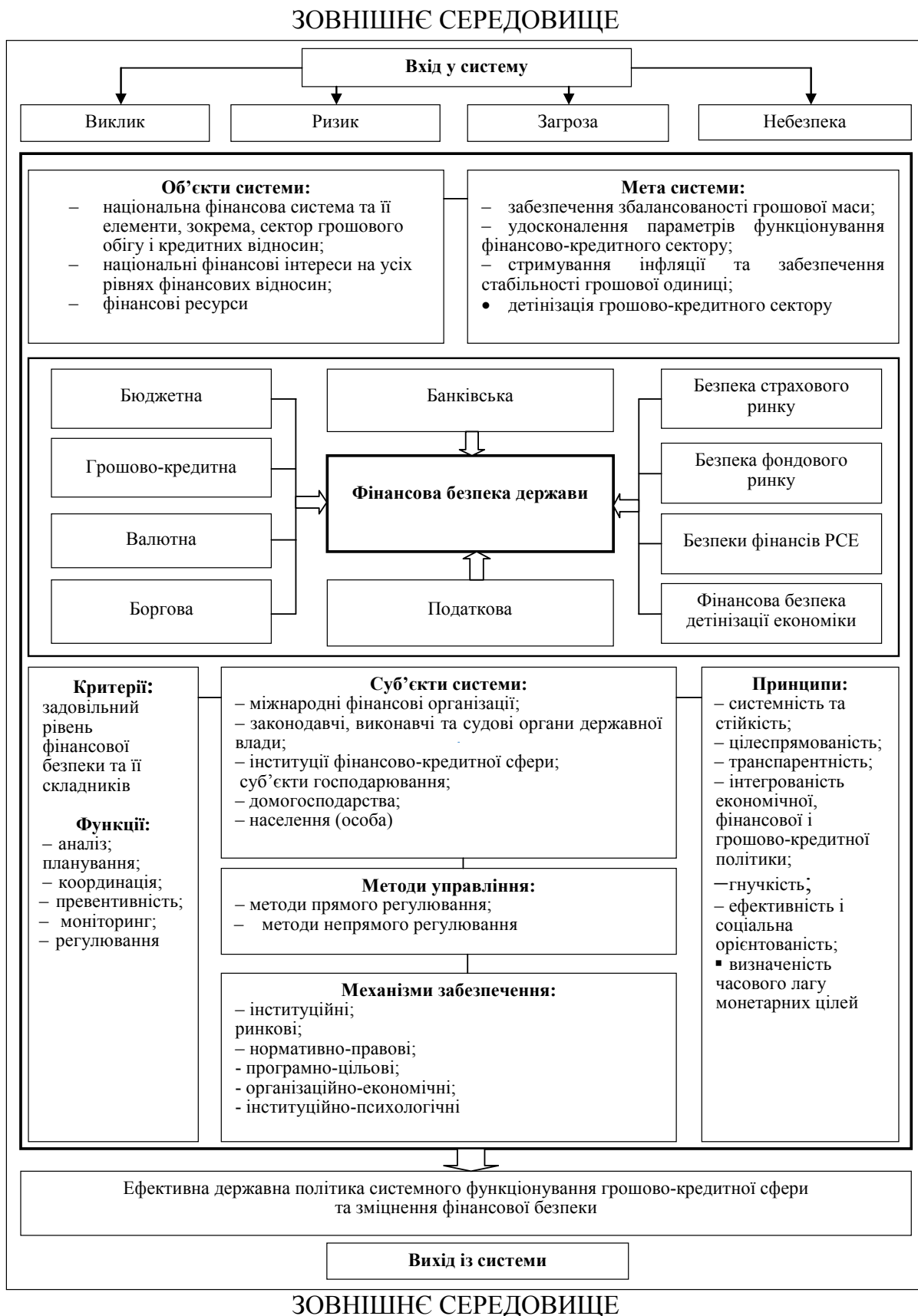

Рис. 1. Місце грошово-кредитної безпеки в системі фінансової безпеки держави

ни, недотримання значень яких перешкоджає поступальному розвитку держави, спричиняє негативні, руйнівні тенденції у фінансовій системі. Основним завданням моніторингу загроз фінансовій безпеці є виявлення точок біфуркації, які розглядаються як граничні значення індикаторів фінансової безпеки, недотримання яких приводить до порушення сталого розвитку грошово-кредитного сектору.

В умовах підвищеної нестабільності зовнішнього середовища функціонування системи фінансової безпеки потребує ефективної реалізації конкретних функцій щодо забезпечення організованого цілеспрямованого протистояння дії внутрішніх та зовнішніх збурених параметрів, зокрема: 1) функції аналізу, яка полягає у здійсненні системного аналізу зовнішніх чинників, які є слабкокерованими та прогнозованими, оскільки залежать не лише від економічних, але і від геополітичних впливів, а також аналізу внутрішньої структури системи фінансової безпеки, зокрема, її ресурсно-функціонального потенціалу; 2) функції планування, яка передбачає ефективно стратегічне планування і прогнозування розвитку системи фінансової безпеки, визначення коротко- та середньострокових пріоритетів її забезпечення; 3) функції координації, яка забезпечує взаємоорганізацію та узгодження дій між складовими елементами системи; 4) функції превентивності, яка полягає в попередженні виникнення небезпечних ситуацій шляхом забезпечення спроможності системи моделювати розвиток ситуації та розробляти антикризові управлінські рішення; 5) функції моніторингу, яка забезпечує контроль за розвитком процесів на основі визначення індикаторів фінансової безпеки держави в цілях зниження ступеня ентропії під час прийняття управлінських рішень; 6) функції регулювання, яка передбачає ув'язку оперативних рішень, які приймаються за результатами моніторингу та контролю розвитку системи фінансової безпеки держави.

З огляду на високий ступінь невизначеності вхідних параметрів зовнішнього середовища, недосконалість внутрішньої структури системи фінансової безпеки держави, а також реакцію цієї системи на зовнішні та внутрішні збурення, зокрема її відхилення від гомеостатичної границі, функціонування системи фінансової безпеки можна описати за схемою, яка відображена на рис. 2.

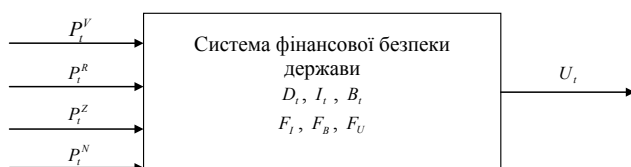

Рис. 2. Динамічна модель системи фінансової безпеки держави

Де D_t – множина показників фінансового розвитку держави в момент часу t ; P_t^V – множина

викликів фінансовій безпеці держави в момент часу t ; P_t^R – множина ризиків фінансової безпеки держави в момент часу t ; P_t^Z – множина загроз фінансовій безпеці держави в момент часу t ; P_t^N – множина небезпек фінансової безпеки держави в момент часу t ; I_t – множина індикаторів фінансової безпеки держави в момент часу t ; B_t – інтегральний індекс фінансової безпеки держави в момент часу t ; U_t – множина управлінських рішень щодо забезпечення достатнього рівня фінансової безпеки держави в момент часу t ; F_t – оператор оцінювання значень індикаторів I_t системи фінансової безпеки держави на основі значень показників фінансового розвитку держави; F_B – оператор оцінювання значення B_t системи фінансової безпеки держави на основі значень її індикаторів; F_U – оператор вироблення управлінських рішень U_t на основі оцінювання значень індикаторів I_t , B_t системи фінансової безпеки держави.

Водночас загострення ресурсних проблем і прискорення випадкових внутрішніх та зовнішніх флуктуацій приводить до наростання хаосу і невизначеності, появи некерованих біфуркацій, в яких відбувається ймовірнісний вибір між протилежними траєкторіями розвитку системи – стрибкоподібне підвищення ефективності функціонування грошово-кредитного сектору або фінансова криза. Тому розв'язання проблеми програмування політики системного функціонування грошово-кредитного сектору вимагає врахування об'єктивних законів синергетики, які уможливають використання нових підходів до управління фінансової безпекою держави [3]: 1) визначення загальних і часткових властивостей системи управління та підсистем фінансової безпеки; 2) доповнення складу системних величин фінансової безпеки характеристиками синергії; 3) використання нових типів моделей та видів моделювання станів і ситуацій функціонування системи; 4) розширення переліку характеристик і взаємозв'язків у системі шляхом використання загальнонаукових категорій теорії синергетики; 5) визначення складності управління через встановлення основних особливостей самоорганізації системи фінансової безпеки; 6) введення нових параметрів для характеристики системи (нелінійність, нерівноважність, нестійкість) і принципів управління (когерентність, резонансність та ін.).

При цьому визначальним принципом синергетичного управління фінансовою безпекою держави є не активний вплив керуючої системи на керовану (командно-адміністративні методи управління), а резонансний вплив, коли керуюча система створює умови для активізації внутрішніх властивостей керованої системи в конкретних геопросторово-часових координатах з метою переведення останньої з одного якісного стану до іншого з мінімальними витратами. Водночас резонансний вплив буде ефективним у разі, коли, по-перше, збігатиметься якість і своєчасність керуючої системи із внутрішні-

ми механізмами розвитку керованої системи, по-друге, керована система володітиме такими властивостями, які хоче підсилити керуюча система [4].

Варто зазначити, що для функціонування будь-якої системи, в тому числі системи фінансової безпеки держави, характерними є обмежені у часі періоди зростання нестабільності системи – флуктуації, які приводять до появи відхилень від еволюційного розвитку системи, водночас зумовлюючи, безумовно, прогресивний процес, її самоорганізацію. Вищим рівнем такої самоорганізації є перехід до якісно нового стану системи.

При цьому важливим чинником забезпечення динамічної стійкості системи є гомеостаз, який передбачає збереження інваріантності деяких суттєвих характеристик системи безпеки незалежно від зовнішніх впливів. Стан динамічної рівноваги системи досягається шляхом використання негативних зворотних зв'язків, вплив яких забезпечує перебування системи всередині області стійкості. При цьому система фінансової безпеки держави володіє параметрами, які забезпечують її життєздатність, тоді як гомеостаз зберігає саме ці параметри і тим самим підтримує існування самої системи [5].

Якщо ентропія (e) дорівнює нулю, то система перебуває у стані повної стабільності і закритості (гомеостазі), який у сучасних умовах глобалізації економічного розвитку є неможливим і мав би привести до самоліквідації системи через припинення її взаємодії із зовнішнім середовищем. Оптимальним для еволюційного розвитку системи фінансової безпеки є стабільно невисокий рівень невизначеності, однак через прискорення випадкових флуктуацій в економіці підтримка системи в стабільно рівноважному стані впродовж тривалого часу є неможливою. Флуктуації можуть виникати під впливом вхідних параметрів різного походження (викликів, ризиків, загроз, небезпек) і приводять до швидкого зростання хаосу й невизначеності, появи некерованих біфуркацій, в яких відбувається ймовірнісний вибір між протилежними траєкторіями розвитку системи.

У разі зростання ентропії вище за поріг стійкості ($e \rightarrow \infty$) система фінансової безпеки держави переходить у зону «детермінованого хаосу», що характеризується інтенсивними і часто некерованими ззовні процесами. У цій зоні система фінансової безпеки держави потрапляє у точку біфуркації, в якій система має альтернативні шляхи розвитку – перехід до нового стану або повернення до попереднього. Для варіанту повернення до попереднього стану притаманні кілька сценаріїв, які відрізняються подальшою динамікою зміни ентропії системи фінансової безпеки.

Оптимальним шляхом розвитку для ефективно функціонуючої системи фінансової безпеки держави є варіант Na , під час якого досліджувана система перебуває у стані відносної

стабільності, близькому до гомеостазу. Саме за умови ефективної державної політики у грошово-кредитній сфері існує можливість зрівноважування негативних впливів, у тому числі зовнішніх, водночас система фінансової безпеки, яка базується на ресурсній спеціалізації держави та характеризується недосконалістю внутрішньої структури, під впливом навіть незначних зовнішніх чи внутрішніх загроз може неодноразово досягати порогу стійкості і, відповідно, точки біфуркації – критичного значення, вихід за границі якого загрожує руйнівними наслідками грошово-кредитній системі держави. Ситуація особливо ускладнюється, якщо протягом обмеженого часу в системі виникає декілька біфуркацій, так званий каскад біфуркацій. За таких умов йдеться не про нестабільний режим функціонування, а про загрозу виникнення хаосу.

Водночас існування одноразових біфуркацій за умови реалізації раціональних управлінських рішень здійснює частково позитивний вплив на функціонування системи, оскільки забезпечує перехід від одного стійкого її стану до іншого, тим самим забезпечуючи гнучкість системи та можливість її адаптації до зміни умов функціонування. Додамо, що програмування системного функціонування грошово-кредитного сектору не передбачає повного або максимально можливого зниження рівня ентропії та хаосу, що може привести до надмірного детермінізму, а має на меті забезпечення оптимального рівня співвідношення між детермінованістю і хаосом, яке забезпечує можливість вироблення превентивних механізмів захисту системи фінансової безпеки, що дозволяє попереджувати виникнення майбутніх втрат, адекватно реагувати на сучасні виклики, уникати небезпек, мінімізувати ризики функціонування в просторово-часовому вимірі, структурувати конфлікти інтересів між суб'єктами системи фінансової безпеки. Тоді як внаслідок надмірного детермінізму система втрачає внутрішні механізми самоорганізації, в результаті чого вона входить у фазу «застою».

Саме тому виникнення нестійкості внаслідок нагромаджених внутрішніх та зовнішніх протиріч системи надає імпульсу процесу самоорганізації. Після того як вичерпані можливості адаптивного розвитку, припиняється лінійне зростання, система проходить через критичну точку і вступає у стан нестійкості, виникають передумови формування нової якості первинних елементів, їх взаємозв'язків, а отже, нової структури та складнішого рівня організації системи [9, с. 252].

Недієвість програмування політики ефективного функціонування грошово-кредитного сектору в системі фінансової безпеки держави забезпечує мультиплікативний ефект посилення дестабілізуючого впливу некерованих вхідних параметрів. Тому доцільним є своєчасне їх виявлення, визначення характеру та ступеня небезпеки з метою подальшої реалізації комплекс-

су заходів стосовно їх уникнення та подолання спричинених ними негативних наслідків. Це зумовлює необхідність побудови моделі взаємодії відкритої системи фінансової безпеки із чинниками зовнішнього середовища [8].

У контексті розгляду фінансової безпеки крізь призму концепції відкритих систем процес наближення траєкторії руху системи фінансової безпеки до критичного значення одного з показників її функціонування на фазовій площині не характеризується як катастрофічний. Особливої уваги в контексті цієї концепції вимагає така сукупність значень характеристик системи, за якої вона наближається до точки біфуркації. Через втрату системою фінансової безпеки стійкості в точці біфуркації незначні зміни зовнішнього середовища можуть привести до значних якісних змін у структурі досліджуваної системи та подальшій траєкторії її розвитку.

Під час переходу системи від хаосу до порядку через точку біфуркації в область тяжіння простого атрактора спостерігається процес самоорганізації. По суті, безпекозабезпечувальна функція системи запускає цей процес і всіляко його підтримує. Інакше процес самодезорганізації запуститься самостійно, і після каскаду біфуркацій виникне хаос, що виведе систему в область тяжіння хаотичного атрактора, що приведе до розрізненості між стратегічними цілями та посилення негативного синергетичного ефекту [5].

Це зумовлює необхідність розроблення стратегії розвитку грошово-кредитного сектору, за допомогою якого на основі виявлення точок біфуркацій та їх аналізу можна ідентифікувати тип кризи та врахувати наявність внутрішнього механізму розвитку, що властивий фінансовій безпеці держави, у певному періоді – адапційного або біфуркаційного. Розроблення відповідної стратегії стає вирішальним критерієм ефективності протидії вхідним некерованими параметрам системи.

Висновки. Стійкість системи фінансової безпеки як екстремального фактора до впливу загроз зовнішнього середовища буде тим вищою, чим більш когерентною буде її внутрішня структура та більш ефективною державна політика розвитку грошово-кредитного сектору. Водночас посилення стимулюючого характеру грошово-кредитної політики забезпечить виправлення структурних дисбалансів фінансової системи України і побудову фундаменту сталого збалансованого економічного зростання. Це вимагає розроблення економіко-математичного інструментарію комплексного захисту системи фінансової безпеки держави із застосуванням дієвих організаційно-економічних механізмів та засобів нейтралізації загроз системному функціонуванню грошово-кредитного сектору.

Важливо, аби подальші дослідження у цьому напрямі стосувалися удосконалення концептуально-прикладних засад моделювання впливу зміни параметрів грошово-кредитної сфери на стан фінансової безпеки держави.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бойко В.В. Пріоритети та інструменти розвитку сільських територій в системі забезпечення економічної безпеки України: монографія. Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2017. 426 с.
2. Іляш О.І. Трансформації системи соціальної безпеки України: регіональний вимір: монографія. Львів: ПАІС, 2012. 592 с.
3. Мойсеєнко І.П. Управління інтелектуальним потенціалом: монографія / І.П. Мойсеєнко. Львів: Аверс, 2007. 304 с.
4. Васильців Т.Г. Вплив діяльності інституційних інвесторів небанківського типу на розвиток вітчизняного ринку фінансових послуг / Васильців Т.Г., Черкасова С.В. // Актуальні проблеми економіки. К: ВНЗ «Національна академія управління». № 2 (176), 2016. С. 252-260.
5. Корчевська Л.О. Методологія синергетичного управління економічною безпекою підприємства: монографія / Л.О. Корчевська. Херсон: Вид-во ПП Вишемирський В.С., 2016. 468 с.
6. Качинський А.Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень: монографія / А.Б. Качинський. К.: НІСД, 2013. 104 с.
7. Коломієць І.Ф. Загрози та виклики економічній безпеці держави: синергетичний аспект / І.Ф. Коломієць, О.В. Пабат // Регіональна економіка. 2011. № 1. С. 7-13.
8. Комірна В.В. Моделювання системи показників безпеки національної економіки на основі теорії відкритих систем / В.В. Комірна, І.І. Стрельченко // Прометей. 2014. № 2 (44). С. 43-47.
9. Васильців Т.Г. Стратегічні пріоритети державної структурної політики імпортозаміщення в Україні / Васильців Т.Г., Лупак Р.Л. // Актуальні проблеми економіки. К: ВНЗ «Національна академія управління». № 2 (176), 2016. С. 252-260.

REFERENCES:

1. Boyko V.V. Priorities and tools of rural development in the system of economic security of Ukraine, Lviv, Publishing house of the NNVK «ATB», 426 p.
2. Ilyash O.I. Transformation of Ukraine's Social Security System: Regional Dimension, Lviv, PAIS, 2012, 592 p.
3. Myseyenko I.P. Management of intellectual potential, Lviv, Avers, 2007, 304 p.
4. Vasylytsiv T.H., Cherkasova S.V. Influence of Non-Banking Institutional Investors on the Development of the National Financial Services Market, Actual problems of the economy, 2016, № 2 (176), pp. 252-260.
5. Korchevs'ka L.O. Methodology of synergetic management of economic safety of the enterprise, Kherson, Publishing house «Vyshemirsky VS», 2016, 468 p.
6. Kachyns'kyi A.B. Indicators of national security: definition and application of their limit values, Kyiv, National Institute for Strategic Studies, 2013, 104 p.
7. Kolomyiets' I.F. Threats and Challenges to the Economic Security of the State: Synergetic Aspect, Regional economy, 2011, № 1, pp. 7-13.
8. Komikernaya V.V., Strelchenko I.I. Simulation of the system of indicators of national economy security on the basis of the theory of open systems, Prometey, 2014, № 2 (44), pp. 43-47.
9. Vasylytsiv T.H., Lupak R.L. Justification of strategic priorities of state structural policy of import substitution in Ukraine, Actual problems of economics, 2016, № 1, pp. 252-260.

Hudzovata O.O.*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Computer Science
Lviv University of Trade and Economics*

CONCEPTUAL BASES FOR PROGRAMMING OF THE FUNCTIONING OF THE MONEY-CREDIT SECTOR OF THE STATE

Economic and mathematical programming of the state policy of regulation of development of monetary and credit sector in the system of ensuring the financial security of Ukraine is carried out. The place and role of the monetary sector in the system of financial security of the state are shown.

The proposed structural model of financial security of the state is oriented on ensuring the functional and institutional interaction of elements of the financial system, coordination and programming of the systemic functioning of the monetary sector by ensuring balance of money supply, improving the parameters of functioning of the financial and credit sector, curbing inflation and ensuring the stability of the monetary unit.

The basic functions of the functioning of the system of financial security of the state in the conditions of increased instability of the external environment, in particular, functions: analysis, planning, coordination, preventive, monitoring, regulation, are characterized. A dynamic model and directions of a synergetic approach to modelling the state of the state financial security system are developed.

It is established that the stability of the system of financial security of the state to the influence of external threats is higher, the more coherent its internal structure and more effective state policy of development of the monetary sector. At the same time, the strengthening of the stimulating nature of monetary policy will ensure the correction of structural imbalances in the financial system of Ukraine and the building of the foundation for sustainable balanced economic growth. This requires the development of economic and mathematical tools for comprehensive protection of the state's financial security system, with the use of effective organizational and economic mechanisms and means to neutralize threats to the systemic functioning of the monetary sector.